

JAARMAGAZINE

- 2020 -

een blik achter
de schermen

jaaroverzicht

feiten en
cijfers

echte
verhalen

INHOUD

voorwoord	4
onze organisatie	6
missie, visie en waarden	8
jaaroverzicht	10
2020 in cijfers	12
verhalen uit onze werking	17

uitbreiding bij Tierlantijn

18

afstandsonderwijs bij TRIOLO

20

ons dorp

23

herstelgericht werken

34

VOORWOORD

Beste lezer,

Voorliggend jaarverslag behelst een heel bijzonder jaar. Half maart ging ons land tijdens de eerste golf van het coronavirus in lockdown. Dit was ingrijpend voor iedereen. We hadden geen keuze en moesten onze gewoontes, ons sociaal gedrag en ons leefpatroon grondig aanpassen. Positief geformuleerd zou ik zeggen: een uitdaging die kan tellen.

Ook binnen OLO vzw werden ons probleemoplossend vermogen en onze veerkracht op de proef gesteld. Na de eerste onzekerheidsgevoelens zijn we er goed in geslaagd om samen een front te vormen tegen deze onzichtbare vijand. Dankzij de enorme inzet van onze medewerkers slaagden we erin om de kinderopvang, het onderwijs, de mobiele, semi-residentiële en residentiële begeleiding en opvang kwaliteitsvol te blijven aanbieden. Er is veel creativiteit en engagement binnen OLO aanwezig. Niemand kan daar nu nog aan twijfelen.

De inspanningen die onze scholen en onze welzijnsinitiatieven hebben geleverd, durf ik als uitmuntend te beoordelen. De solidariteit tussen onze medewerkers was hartverwarmend. Als directieteam zijn we bijzonder fier dat wij onze geliefde organisatie mogen leiden op een dienende manier.

Tegelijkertijd voelen we een groeiende vermoeidheid bij iedereen. We hebben behoefte aan het "normale" leven en werken. We kijken uit naar een welverdiende "gewone" vakantie. We hopen dat er snel een einde komt aan deze marathon. Onze batterijen moeten dringend opgeladen worden. De vaccinatie zal ons daarbij helpen. Hopelijk boeken we in Vlaanderen daar snel vooruitgang in en kunnen we schakelen naar een hogere versnelling. We zien licht aan het einde van de tunnel... Nog even samen volhouden en het komt allemaal goed.

De inhoud van dit jaarverslag illustreert dat we als organisatie nooit de reden van ons bestaan uit het oog hebben verloren. Onze kernopdracht was ook in 2020 het kompas dat onze koers bepaalde. Enkele verhalen maken dit op een menselijke manier heel duidelijk. Daarnaast hebben we ons aanbod uitgebreid en versterkt. We openden een OLO-huis in Geel, we trokken actief de kaart van 1Gezin-1Plan, we startten een nieuwe groepsopvang en een buitenschoolse opvang op ons domein aan de Miksebaan, onze PA-dienst groeide naar circa 50 budgethouders, ...

In 2021 zullen we de grootste fusie uit onze geschiedenis voorbereiden om ze te realiseren op 1 januari 2022. Rotonde vzw en OLO vzw hebben na enkele jaren van intense samenwerking de strategische keuze gemaakt om de krachten te bundelen. Op die wijze kunnen we een nog betere dienstverlening aanbieden, zullen we meer tewerkstellingszekerheid kunnen realiseren en hebben we een groter financieel draagvlak om de nodige investeringen te kunnen uitvoeren.

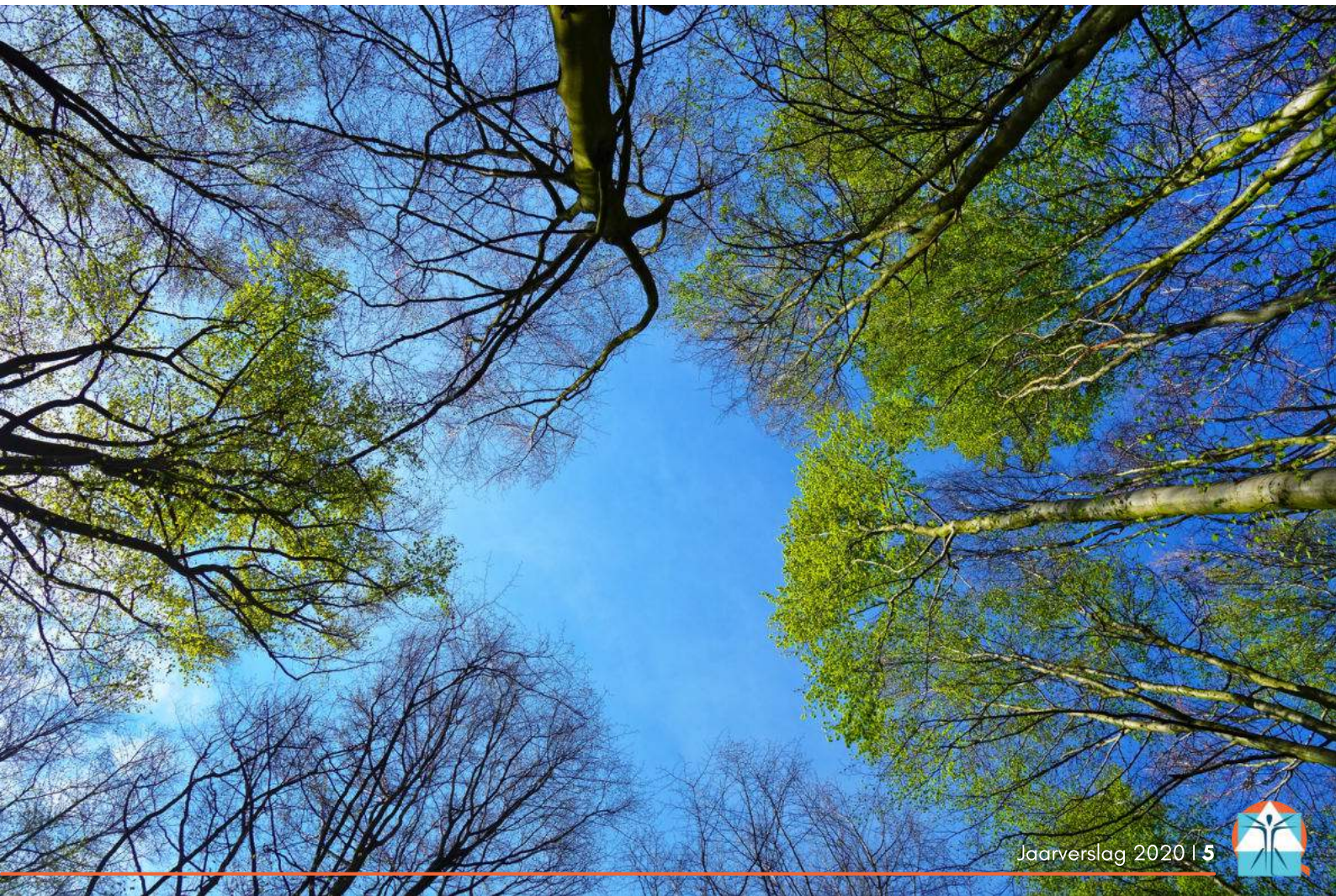
Daarnaast willen we actief inzetten op een toekomstgericht medewerkersbeleid, op uitbreiding van de kinderopvang, op het realiseren van een nieuwe website en op het realiseren van het nieuwbouwproject voor ons MFC en onze school in Gent.

We blijven innoveren in deze complexe tijden en zullen hoe dan ook ons 90-jarig bestaan feestelijk vieren.

Namens het directieteam en het bestuur

JEAN-PIERRE VAN BAELEN

Algemeen directeur

ONZE ORGANISATIE

OLO VZW IS EEN PLURALISTISCHE, SOCIALE ONDERNEMING MET EEN WAAIER AAN DIENST- EN HULPVERLENING, EN ACTIVITEITEN IN DIVERSE WELZIJNSSECTOREN.

- 🍃 We bieden **buitengewoon onderwijs** aan aan **290 kinderen**.
- 🍃 We bieden inclusieve kinderopvang aan in onze **8 inclusieve kinderdagverblijven**. Daarnaast hebben we **7 locaties voor buitenschoolse opvang en zomeropvang** voor kinderen van medewerkers én kinderen met een beperking.
- 🍃 We ondersteunen en begeleiden **1666 kinderen, jongeren en hun gezinnen, via mobiele ondersteuning, dagondersteuning en residentieel verblijf**.
- 🍃 We ondersteunen en begeleiden **1115 volwassenen met een beperking, via mobiele ondersteuning, dagondersteuning en residentieel verblijf**.
- 🍃 Samen met onze cliënten **streven we naar meer levenskwaliteit** op alle domeinen. De vraag van de cliënt stuurt ons handelen. We willen dat ze zich kunnen ontplooiën en greep hebben op hun situatie.
- 🍃 We werken aan een **inclusieve samenleving** waarin ook mensen met een beperking en sociaal kwetsbaren een volwaardig burger kunnen zijn en actief kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven.
- 🍃 We zetten in op **vernieuwing en samenwerking**.
- 🍃 We worden **erkend en gesubsidieerd** door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, het Agentschap Opgroeien en het Departement Onderwijs en Vorming.

ONZE DOELGROEP

 Baby's en peuters in onze kinderdagverblijven

 Kinderen in de buitenschoolse opvang

 Kinderen in het buitengewoon onderwijs:

- type BA
- type 3
- type 9

 Kinderen en jongeren met een:

- (vermoeden van) een beperking
- gedrags- en/of emotionele stoornis
- ontwikkelingsstoornis (o.a. ASS)
- leerstoornis

Al dan niet in combinatie met een normale begaafdheid of een lichte tot matige verstandelijke beperking.

 Volwassenen met een:

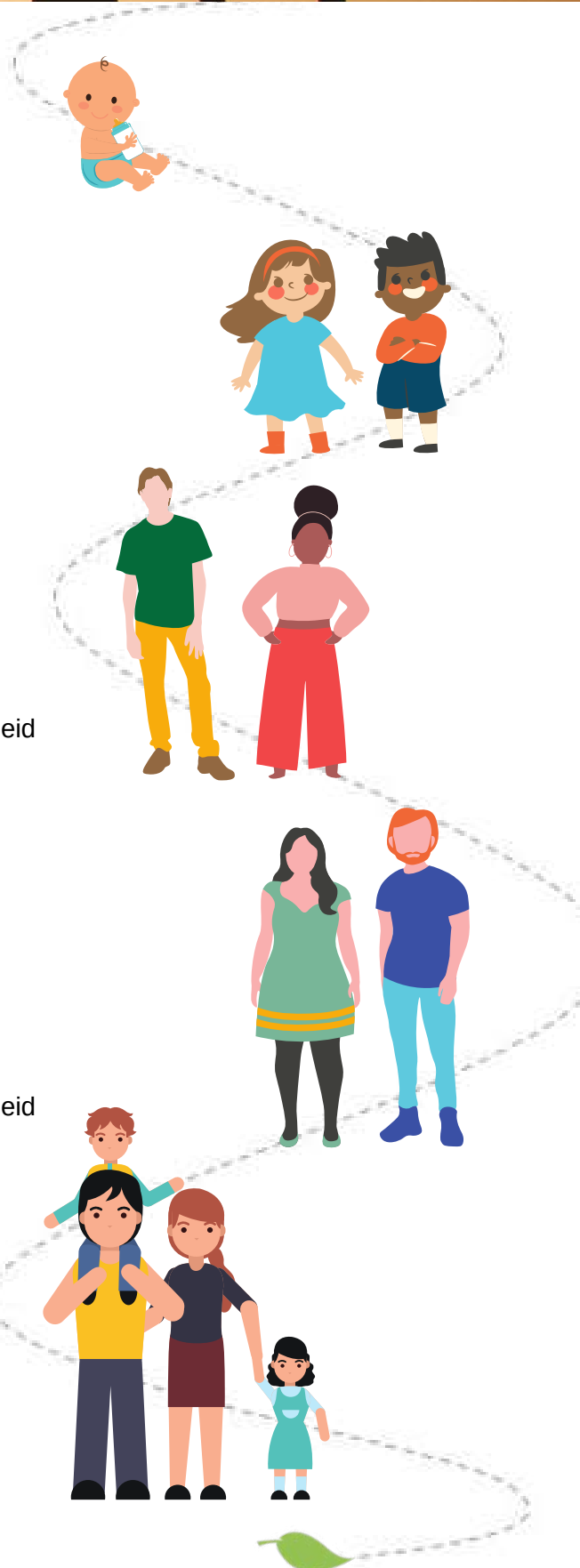
- gedrags- en/of emotionele stoornis
- ontwikkelingsstoornis (oa. ASS)
- motorische beperking
- zintuiglijke beperking
- meervoudige beperking
- niet-aangeboren hersenletsel

Al dan niet in combinatie met een normale begaafdheid of een lichte tot matige verstandelijke beperking.

 Volwassenen met vragen rond psychosociale problemen

 Gezinnen:

- met opvoedingsvragen
- met zorgbehoeften
- die zich in crisissituaties bevinden

MISSIE - VISIE - WAARDEN

WE VINDEN ONZE INSPIRATIE IN HET HUMANISME EN PLURALISME.

- ledereen is **uniek**, en kan groeien in zijn eigen tempo en volgens zijn mogelijkheden.
- We geloven in de krachten en mogelijkheden van elke mens, om **vrij te denken** en zelf **keuzes te maken**.
- We stellen de eigenheid van de ander centraal, we gaan **respectvol** met elkaar om.
- De mens is een **sociaal** wezen. Relaties met anderen doen iemands persoonlijkheid ontwikkelen.

ONZE WAARDEN

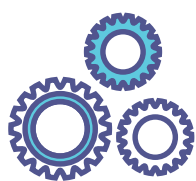

OP MAAT EN EMANCIPATORISCH

Vanuit de vraag van de cliënt gaan we in **dialogoog**. Op basis van krachten en mogelijkheden van alle betrokken partijen zoeken we samen naar de **gepaste ondersteuning**, waarbij de cliënt zoveel mogelijk de regie in handen neemt.

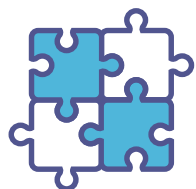
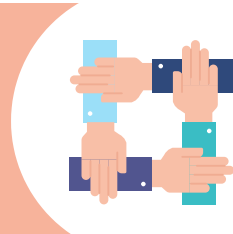

DOELGERICHT EN SYSTEMATISCH

We stellen samen **doelen** op om aan te werken. Ook binnen OLO werken we aan vooropgestelde doelen om ons aanbod te optimaliseren. Een **continu proces** van plannen, uitvoeren, evalueren, bijsturen én borgen. We zetten hierbij onze middelen en medewerkers efficiënt in.

BETROKKEN EN WARM

We bouwen een **warme en respectvolle relatie** uit. We ondersteunen en helpen waar nodig en indien mogelijk zetten we een stap terug, of opzij.

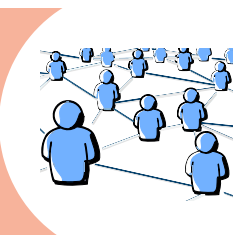

NAAR EEN INCLUSIEVE SAMENLEVING

Cliënten zijn volwaardige burgers in onze samenleving, met dezelfde rechten en plichten. We nemen initiatieven om de **toegankelijkheid** van de samenleving en een **positieve beeldvorming** rond mensen met een beperking te bevorderen.

CONTEXTGERICHT EN VIA GEDEELDE ZORG

Verbondenheid met het netwerk van de cliënt is prioritair en we versterken waar nodig. Vanuit de noden en mogelijkheden van cliënt en netwerk, delen we de zorg met mantelzorgers, vrijwilligers of andere partners in de hulpverlening. Samen bouwen we zorgcircuits uit.

IN EEN LERENDE ORGANISATIE

We ondersteunen de **competenties en motivatie** van onze medewerkers. Via vorming, en door van elkaar te leren, groeit onze expertise om de beoogde hulp- en dienstverlening te realiseren, en flexibel te kunnen inspelen op veranderende noden.

WETENSCHAPPELIJK ONDERBOUWD EN VERNIEUWEND

We gaan aan de slag via **doeltreffende methodes en technieken** en we werken actief samen met kenniscentra, universiteiten en hogescholen. We zoeken naar nieuwe methoden om onze visie op ondersteuning te realiseren.

JAAROVERZICHT

FEBRUARI

start maandelijkse interne nieuwsbrief

JANUARI

OC Nieuwe Vaart vervoegt OLO
nieuwe snoezelruimte TRIOLO

MAART

begin coronapandemie
aanplanting bos

APRIL

schenking
chocolade
voor woon- en
leefgroepen

creatieve cliënten in coronatijden

MEI

JUNI

Pure Pauze
mag weer
de deuren
openen,
helaas niet
voor lang

JUNI

onze leefgroepen blijven kamperen, desnoods in eigen tuin

AUGUSTUS

nieuwe gebouwen en werkingen van Tierlantijn

SEPTEMBER

we krijgen er een pony bij

OKTOBER

voorleesweek in TRIOLO
intentieverklaring fusie met Rotonde in 2022

NOVEMBER

opening huis Geel

---

vrijwilliger Bart wint Kapitteltrofee

DECEMBER

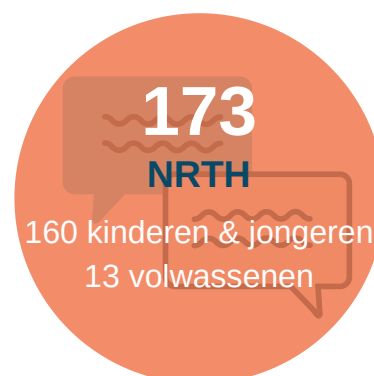
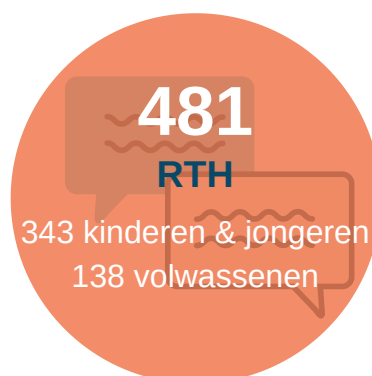
2020 IN CIJFERS

AANMELDINGEN

OLO vzw kreeg dit jaar maar liefst **1564 aanmeldingen**. Dit zijn **344 aanmeldingen meer** dan in 2019, of een **stijging van zo'n 27%** tegenover het vorige jaar.

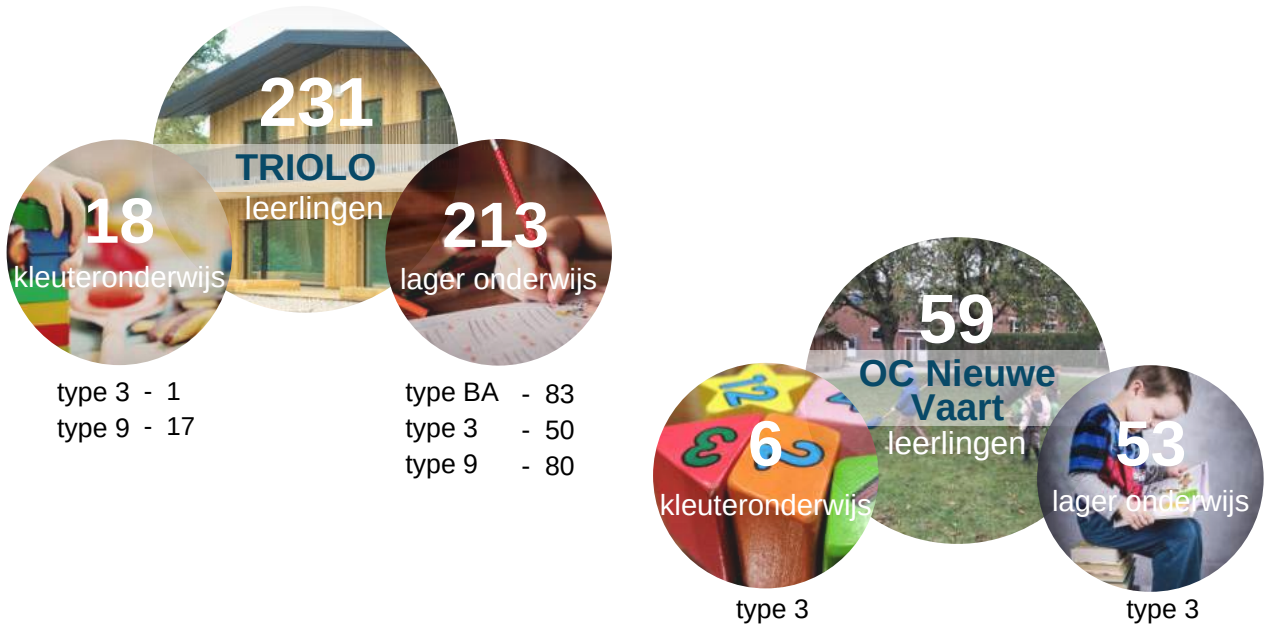
mobiele en ambulante ondersteuning

BEGELEIDINGEN

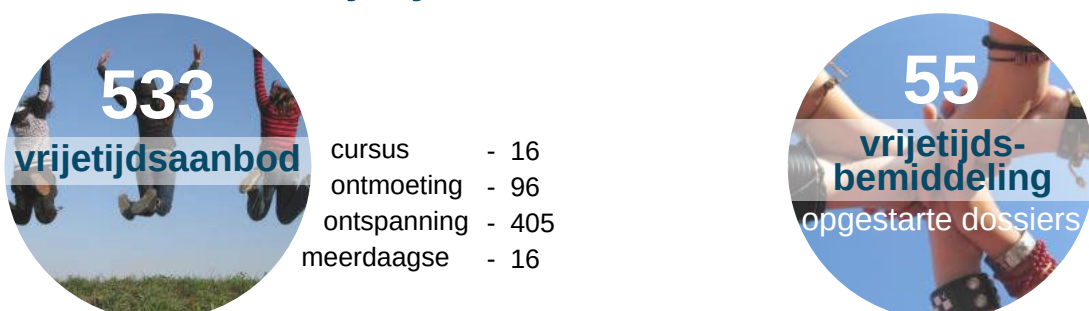
basisscholen

inclusieve kinderopvang Tierlantijn

vrijetijdsdienst Ludentia

verblijf

220
kinderen en jongeren

Verblijf via VAPH, <i>NRTH</i>	- 129
Verblijf via Opgroeien, <i>NRTH</i>	- 69
Crisisopvang via Opgroeien, <i>NRTH</i>	- 22

63
volwassenen

Verblijf via VAPH, <i>NRTH</i>	- 62
Logeren, <i>RTH</i>	- 1

mobiele en ambulante ondersteuning

1374
kinderen en jongeren

Diagnostiek ADA, <i>RTH</i>	- 76
Diagnostiek ADA, <i>NRTH</i>	- 16
Thuisbegeleiding, <i>RTH</i>	- 289
Thuisbegeleiding, <i>NRTH</i>	- 103
OC Nieuwe Vaart, <i>RTH</i>	- 21
OC Nieuwe Vaart, <i>NRTH</i>	- 15
Studiowerking, <i>NRTH</i>	- 26
GIO, <i>RTH</i>	- 66
PA-dienst	- 22
Vizier, contextbegeleiding	- 182
Vizier, Crisisopvang aan huis	- 78
MDT Oriëntatiecentrum	- 97
Afstemmingsgesprekken onthaalteam, <i>RTH</i>	- 292
Begeleiding via opvoedingswinkels, <i>RTH</i>	- 50
Vorming en training, <i>RTH</i>	- 35
Begeleiding via 1G1P, Trawant, <i>RTH</i>	- 6

913
volwassenen

Diagnostiek Oriëntatiecentrum	- 302
MDT Oriëntatiecentrum	- 76
Mobiele begeleiding, <i>RTH</i>	- 210
Mobiele begeleiding, <i>NRTH</i>	- 186
Mobiele begeleiding, <i>eigen middelen</i>	- 1
PA-dienst	- 42
Afstemmingsgesprekken onthaalteam, <i>RTH</i>	- 96

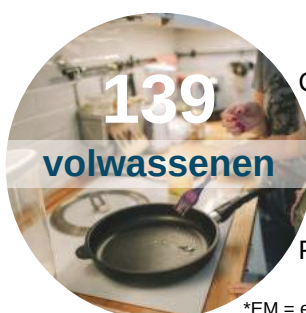

dagondersteuning

OC Nieuwe Vaart, *RTH* - 10

OC Nieuwe Vaart, *NRTH* - 62

Centrum dagondersteuning, *RTH* - 15

Centrum dagondersteuning, *NRTH* - 92

Centrum dagondersteuning, *EM** - 1

Pure Pauze, *RTH* - 15

Pure Pauze, *NRTH* - 16

*EM = eigen middelen

opvoedingswinkels

Brasschaat, Zoersel, Hoogstraten

Onthaal: 771 gezinnen

Pedagogisch advies: 312 gezinnen, 574 gesprekken

RTH-kortdurend: 40 gezinnen, 126 gesprekken

Vormingen: 2723 inschrijvingen

vormingsavonden

1. Communicatie die doet groeien
2. Groot worden doen ze vanzelf, luisteren niet altijd
3. Faalangst en stress
4. Hoe jongeren begeleiden naar volwassenheid
5. Autisme: feiten en fabels

OLO achter de schermen

Op 31 december 2020 waren er **673 medewerkers in dienst in onze afdelingen zorg en kinderopvang**. In dit cijfer is iedereen meegeteld, ook medewerkers van wie de arbeidsovereenkomst langdurig geschorst is en waarvoor een vervanger is aangeworven.

In de loop van 2020 zijn er in totaal **834 verschillende medewerkers** in dienst geweest (inclusief 70 jobstudenten).

Er kwamen **165 medewerkers nieuw in dienst** (exclusief jobstudenten):

- **46** medewerkers met tijdelijke contracten
- **119** medewerkers met een contract van onbepaalde duur

Er gingen **94 medewerkers uit dienst** (exclusief jobstudenten):

- **9** medewerkers gingen met pensioen
- **59** medewerkers namen zelf ontslag of gingen in onderling akkoord uit dienst
- **6** medewerkers werden ontslagen
- **18** medewerkers hun tijdelijk contract liep af
- **2** medewerker verlieten de organisatie door medische overmacht

In onze **scholen** waren in 2020 **97 medewerkers in dienst**, die afhangen van het departement onderwijs:

- **24** medewerkers school OC Nieuwe Vaart
- **73** medewerkers school TRIOLO

We kregen in 2020 de **hulp** van:

- **70** jobstudenten
- **163** stagiaires
- **172** vrijwilligers

Bedankt!

VERHALEN UIT ONZE WERKING

Nieuwe buitenschoolse opvang en kinderdagverblijf Tierlantijn

1 september 2020 was een belangrijke dag voor Tierlantijn. Toen openen op ons domein aan de Miksebaan in Brasschaat zowel het nieuwe kinderdagverblijf Duimelot als de nieuwe buitenschoolse opvang Lange Wapper.

EEN PRACHTIG GEBOUW OP EEN UNIEKE LOCATIE

Duimelot en IBO Lange Wapper vonden in september elk hun stekje in het **vernieuwde Lange Wapper-gebouw**. 'Zowel medewerkers, kinderen als ouders zijn bijzonder blij met deze prachtig gerenoveerde ruimtes, **midden in het groen**', vertelt Tierlantijn-directeur Inge Waterschoot. 'We zagen vanuit ons bureel hier al zowaar een hertje passeren! Het is een **win-win voor iedereen** om hier te zitten.'

KINDERDAGVERBLIJF DUIMELOT

Duimelot biedt **opvang aan voor 29 baby's en peuters** en is ons **3e kinderdagverblijf in Brasschaat** dat werkt volgens het systeem van **IKT-mix**. Dat is een nieuwe mogelijkheid van Kind en Gezin om binnen een kinderdagverblijf gesubsidieerde plaatsen te kunnen aanbieden in combinatie met plaatsen waarvoor een vaste prijs wordt gevraagd. Het **voordeel** is dat je zo de gesubsidieerde plaatsen met voorrang kan geven aan mensen met de laagste inkomens. '**Een solidair systeem**', volgens Inge, 'en fijn dat we dit over de 3 Brasschaatse vestigingen konden verdelen.'

IBO LANGE WAPPER

IBO Lange Wapper is onze **7e buitenschoolse opvang**. Meteen een bijzondere opvang, want ze is onder meer gericht op kinderen van onze eigen **buitengewone basisschool TRIOLO**. Veel ouders waren hier al lang vragende partij voor. Uiteraard kunnen ook kinderen van andere scholen bij ons terecht.

Momenteel maken zo'n 20 leerlingen van TRIOLO gebruik van de buitenschoolse opvang, maar we hebben een **erkenning voor 28 kinderen**. Daarmee is Tierlantijn een grote speler in de kinderopvang in Brasschaat en omstreken.

We droomden al langer van een **voor- en naschoolse opvang** op het hoofdomein, waar kinderen van TRIOLO terecht kunnen. Voor een aantal van hen betekent dit een alternatief voor soms urenlange busritten van en naar school elke dag. Maar dat was financieel niet haalbaar. Dankzij subsidies van het project Raket rond leerlingenvervoer hebben we IBO Lange Wapper nu kunnen realiseren,' vertelt Inge.

'We kunnen 2 jaar van de Raket-subsidies genieten. Dankzij het **engagement van de gemeente Brasschaat**, die de financiering daarna overneemt, heeft IBO Lange Wapper ook daarna de garantie te blijven bestaan'.

ALTERNATIEF VOOR LANGE BUSRITTEN

De buitenschoolse opvang start om **7u00**. De kinderen worden bij de start van de lessen naar hun klasgebouw gebracht. Om 15u15, als de school uit is, kunnen ze opnieuw naar de opvang **tot 18u30**. Deze ruime uren maken het voor sommige ouders mogelijk om hun kind zelf naar het schooldomein te brengen, in plaats van een beroep te moeten doen op busvervoer. Dat maakt de schooldagen toch wat lichter.

Dat beaamt de mama van Niels: 'Ik ben erg blij dat Niels naar de buitenschoolse opvang van Tierlantijn kan gaan. Anders moest ik hem op de bus zetten. Anderhalf uur heen en anderhalf uur terug: 3 uur rijden in totaal. Dat is bijna een rit van hier naar Parijs. Beeld je eens in dat jij dat elke werkdag zou moeten doen... Het geeft **rust** dat ik hem nu zelf kan brengen en halen. Niels zei vorige week zelfs dat hij zich thuis voelde in de opvang. En de begeleidsters lieten weten dat hij in een paar dagen tijd al wat is opengebloeid. Dat is heel wat voor hem.'

Dit maakt van de buitenschoolse opvang een **mooi primeur** waarmee we heel wat persaandacht kregen, onder meer een reportage op het ATV-nieuws.

Een extra uitdaging voor TRIOLO in 2020: afstandsonderwijs

TRIOLO kwam in 2020 voor de uitdaging van het afstandsonderwijs te staan. De eerste lockdown werd door de regering afgekondigd, het busvervoer werd afgeschaft en de school ging een week dicht. Dit was de tijd die de directie en leerkrachten hadden om te schakelen. Directrice Hilde Swinnen, leerkracht Anke Maesfranckx en pleegmama Kristin delen hun ervaring.

VOORBEREIDING

‘Vanaf de tweede week hebben we de school terug geopend’, vertelt Hilde. **‘Kinderen die geen opvang hadden, konden dus bij ons terecht. Voor de anderen waren online lesmomenten voorzien.’** Anke en haar collega’s zijn meteen aan de slag gegaan. ‘Om dit in goede banen te leiden, hebben we concreet per klas bekeken hoe we dit gingen aanpakken. Ter voorbereiding hebben we voor de leerlingen pakketjes met boeken en werkbladen gemaakt en al het nodige materiaal mee naar huis genomen.’

COMMUNICATIE

‘De communicatie naar de ouders was hierbij heel belangrijk’, aldus Anke. ‘Zo kregen zij richtlijnen van ons toegestuurd en spraken we met hen af wanneer de online lesmomenten zouden plaatsvinden.’ In het begin was dit zeker niet gemakkelijk, laat Hilde weten. **‘De moeilijkheid was alle kinderen en ouders bereiken.’** We hadden die eerste periode geen digitale omgeving, waardoor de communicatie met de ouders via alle mogelijke kanalen verliep. We hebben zo snel mogelijk Smartschool proberen te implementeren en de ouders aangemoedigd om hier gebruik van te maken.’

Ook Kristin ervaarde die moeilijkheden. ‘Tijdens de eerste lockdown liep de communicatie met de school niet zo vlot. Mijn pleegkinderen zaten toen in een leefgroep en dit zorgde voor heel wat miscommunicatie.’

AFSTANDSONDERWIJS

De meeste kinderen zaten thuis en voor hen werden online lessen georganiseerd. Dit bleek echter geen evidentie. **‘Niet alle kinderen hadden toegang tot een laptop of internet’**, zegt Hilde. ‘Samen met de gemeente Brasschaat en enkele anonieme gulle gevers, hebben we dit wel kunnen voorzien voor de kinderen die de grootste nood hadden hieraan.’

Doordat de pleegkinderen van Kristin in een leefgroep zaten, hadden ook zij niet altijd de mogelijkheid om de lessen te volgen. Volgens haar heeft de school wel enorm haar best gedaan. **'Het was allemaal nieuw en wat zoeken**, maar ik denk dat dit voor elke school het geval was. Ik neem dus zeker niemand iets kwalijk. De school heeft er trouwens ook uit geleerd. De tweede keer dat ze dicht ging, was alles namelijk super goed georganiseerd.'

De leerlingen die wel toegang tot het internet hadden, kregen verschillende lesmomenten aangeboden door Anke en haar collega's. **'We gaven de kinderen 3 tot 4 keer les in de week, waarbij we een zo individueel mogelijke aanpak hanteerden.** Per kind werd namelijk bekeken welk aanbod het nodig had en op basis daarvan werden ze verdeeld onder de leerkrachten binnen hetzelfde project. Zo kregen leerlingen die op school veel ondersteuning nodig hebben op vlak van lezen, bijvoorbeeld extra online momenten met de logopediste.'

Aangezien TRIOLO ook opvang voorzag, moesten de leerkrachten zich verdelen. 'Dit was in het begin even zoeken', vertelt Anke. 'We hadden tijdens die eerste periode maar 3 kindjes in de opvang, dus probeerden we vanop school de videolessen te organiseren. Hier hebben we ons toch aan mispakt en we hebben ons snel gereorganiseerd. **De leerkrachten op school hielden zich bezig met de aanwezige leerlingen, de anderen gaven online les van thuis uit.** Uiteindelijk heeft dat wel goed gedraaid', oordeelt Anke.

AANPASSEN VOOR DE LEERLINGEN

'De plotse verandering was niet evident voor de leerlingen, want zij hebben veel nood aan duidelijkheid en structuur', zegt Anke. Toch bleek het afstandsonderwijs een goed alternatief. 'Eén van mijn pleegkinderen kwam tussendoor steeds aan mij vragen wanneer zijn volgende les gepland stond. En zelfs nu, als hij bijvoorbeeld ziek thuis zit, vraagt hij of hij de lessen online mag volgen. Voor hem was het dus zeker een positieve ervaring', vertelt Kristin enthousiast. 'Al had hij er na zo'n lange tijd thuis wel nood aan om terug op school aanwezig te zijn.'

Eens alle leerlingen terug op school waren, werden ze ook hier geconfronteerd met veranderingen. 'Dit was voor sommige kinderen toch heel moeilijk', laat Anke weten. 'In het begin gingen we namelijk héél strikt om met de maatregelen en hadden we helemaal geen fysiek contact met de leerlingen. Dan zochten we naar tussenoplossingen. Zo mochten ze bij het wandelen naar de bussen bijvoorbeeld naast de juf lopen in plaats van de hand vast te pakken.' **Maar sommige leerlingen hebben toch nood aan een knuffel.** 'Die geven we dan ook. Het zijn nog zo'n jonge kinderen, die sowieso al extra aandacht nodig hebben. We letten er dan wel op dat we alle hygiënemaatregelen volgen.'

UITDAGINGEN

Voor de leerlingen was 2020 dus zeker een extra moeilijk schooljaar. **'Je merkt dat de kinderen het steeds zwaarder krijgen'**, vertelt Anke. 'Er worden veel dingen van hen afgepakt die ze tijdens hun schooltijd zouden moeten meemaken, zoals bijvoorbeeld uitstappen. Dit bemoeilijkt voor sommigen ook een deel van hun leren, want alle leuke aspecten daarvan worden hen ontnomen.'

Ook voor de leerkrachten waren de veranderingen een extra uitdaging. **'Enerzijds moest je je steeds flexibel opstellen en de werking aanpassen, maar anderzijds was het belangrijk niet te veel aan te passen voor de leerlingen.** Als het elke week anders is, dan is dat voor hen heel onduidelijk', zegt Anke. 'En je probeert het natuurlijk zo aangenaam mogelijk voor hen te houden.'

WAARDEVOLLE VERANDERINGEN

Naast die extra uitdagingen, hebben sommige veranderingen wel een meerwaarde geboden die Anke en haar collega's zeker meenemen in de toekomst. 'Zo kwam de logopediste mondelinge lessen rond taal geven in onze klassen. We merkten dat de kinderen dit super leuk vonden en dat dit voor ons wel een gemis was in het verleden. Dit willen we dus in de toekomst zeker implementeren en het is ook **ideaal om van elkaar te leren.**'

'Een ander voorbeeldje is het zelfstandig werk dat we meegeven aan de leerlingen', vertelt Anke verder. 'We hebben het systeem hierrond aangepast, zodat er **meer duidelijkheid en structuur** is. Ook dit gebruiken we nu in de klas.'

Deze veranderingen hebben zich ook al bewezen toen de school voor een tweede keer dicht moest. Dit beaamt Kristin. **'De planning die toen gemaakt was, is iets dat ze zeker mogen behouden.** Het geeft heel veel structuur en duidelijkheid voor zowel de kinderen als de ouders. Dat is net iets dat ouders nodig hebben wanneer kinderen de hele dag thuis zitten, én het maakt de dag ook normaler voor de kinderen.'

Door de implementatie van Smartschool liep ook de communicatie een stuk vlotter. 'De briefwisseling en planning gebeurden die tweede periode allemaal via Smartschool en dit was een enorme verbetering', laat Kristin weten. 'En als ik een vraag had, kreeg ik meteen antwoord.'

EEN DIKKE PLUIM

'Ik ben de leerkrachten enorm dankbaar voor de tijd die ze hebben besteed aan de kinderen', zegt Kristin. Het was voor Anke en haar collega's zeker geen makkelijke periode. 'Iedereen op school heeft zich volledig ingezet om het beste eruit te halen. Ook de leerlingen hebben enorm hun best gedaan. **Daarom verdient iedereen binnen TRIOLO een pluim van mij!**', besluit Anke.

'Ons dorp' in Klinker (MFC)

In OLO werken we al een tijd met de principes van 'Nieuwe Autoriteit'. Een belangrijk thema hierbij is: "it takes a village to raise a child". Daar zetten de collega's in de leefgroepen van Klinker (MFC) actief op in. De meeste kinderen in Klinker zijn erg jong, soms maar 5 of 6 jaar. Begeleiders merken dat, als je dan al begint met steungezinnen en netwerken verbreden, je meer kans hebt om "een dorp" voor dat kind te kunnen creëren, met belangrijke figuren die hen verder in hun leven kunnen blijven begeleiden. Contextbegeleidster Niafo Demba schetst ons het mooie, maar zeker niet gemakkelijke, traject dat ze liepen voor Yara, een meisje van 10.

'Sommige kinderen hebben amper of geen netwerk. Vooral voor hen proberen we een netwerk te creëren, belangrijke mensen rond hen. **Een dorpje**, zoals wij het noemen.

We werken daarvoor onder meer samen met onze **vrijwilligersorganisatie Vonak**. Zij gaan actief op zoek naar steunfiguren voor dat kind. Het is belangrijk dat zij van ons veel informatie over het kind krijgen, zodat ze heel gericht op zoek kunnen gaan naar een profiel dat goed aansluit bij het kind. Er moet **een klik** zijn tussen een steunfiguur en dat kind. Heel wat van onze kinderen hebben specifieke problematieken. Mensen moeten dat vooraf weten, ze moeten dat ook aankunnen. Want als iemand na een tijd afhaakt als steunfiguur, omdat ze de taak bijvoorbeeld niet juist konden inschatten vooraf, dan is dat een grote teleurstelling voor een kind.

Onze kinderen hebben op jonge leeftijd vaak al een "**rugzak**" en hebben vaak al met afwijzing te maken gehad. Dus dat moeten we hier zien te voorkomen. Daarom is goed overleg tussen ons en Vonak cruciaal.

Een goede steunfiguur voor kind A is niet per se een goede steunfiguur voor kind B. Het moet klikken.

Wie zich wil engageren om een belangrijk figuur te zijn in het leven van een kind, moet ook **bereid zijn om de bagage van dat kind erbij te nemen**, en ook personen die eventueel nog rond dat kind aanwezig zijn: een mama, een papa, een tante, ... iemand die op een of andere manier nog in het leven van het kind zit. Een belangrijk iemand voor dat kind, maar die misschien niet veel qua engagement kan opnemen. Die mensen horen ook bij het kind, die moet je als **steunfiguur** ook mee omarmen. Je vervangt hen niet.

Steunfiguur zijn is niet altijd rozengeur en maneschijn. Veel van onze kinderen hebben **gedragsproblemen**. Het zal zeker af en toe botsen, kinderen zullen hun steunfiguur testen. Vanuit hun ervaring met afwijzing gaan ze vaak uitproberen hoe ver ze kunnen gaan: "zal die er voor mij blijven zijn als ik dit en dat doe, ...?" Wij begeleiden onder meer daarom op onze beurt ook weer de steunfiguren.'

'Het is belangrijk dat wij **iedereen insluiten** die iets voor het kind kan betekenen. Een steunfiguur is niet hetzelfde als een pleeggezin bijvoorbeeld, dat het kind volledig opneemt. In een dorp zijn er veel mensen, met allemaal een eigen rol naar dat kind toe. En dan maakt het eigenlijk niet uit hoe groot die rol is.

Je kan misschien wel **iets betekenen** voor een kind op zaterdagmiddag, of om de schoolloopbaan mee op te volgen, of om het kind naar zijn hobby's te brengen. Een mama die haar kind om welke redenen dan ook niet thuis kan hebben, kan ook nog andere rollen van betekenis spelen. Ze is daarmee niet "afgeschreven" als mama...

In een dorp volgt iedereen een kind of jongere. Zodra die buitenkomt, is er altijd wel iemand die hem of haar even ziet, volgt, er iets tegen zegt, ...

Samen zorgen volwassenen ervoor dat kinderen oké zijn, dat hen niets overkomt, of dat ze niet te veel uitspoken.

Wij bouwen verder op dit principe. Onze steunfiguren zijn mensen uit het dorp. Ze engageren zich om elk op hun manier samen het kind mee te begeleiden, om er te zijn voor advies of hulp als er iets is. Zodat het kind voelt dat het niet alleen is, dat er wel degelijk heel wat mensen rond hem of haar zijn.'

Dan is het belangrijk om die mensen af en toe samen te krijgen? 'Erg belangrijk, om te beginnen voor de communicatie. De kans is groot dat een kind zijn steunfiguren gaat testen, uitspelen tegen mekaar misschien.'

Dat doet elk kind om zijn zin te krijgen, maar bij onze kinderen is dat nog moeilijker, omdat die steunfiguren elk apart hun leven leiden. Als er geen communicatie is, is er geen overzicht over wat waar mag, wat waar gebeurt, enzovoort. Wij zetten hard in op die **overkoepelende communicatie**, want net daardoor merkt het kind dat iedereen rondom hem of haar één front vormt, zo weinig mogelijk ruimte laat die voor problemen kan zorgen. In een gezin is dat ook zo, maar liggen de lijnen om af te stemmen korter bijeen.'

Daarnaast moet iedereen ook met mekaar willen communiceren. 'En zo komen we bij het verhaal van Yara. Yara is 10 jaar en verblijft al 2 jaar in Klinker. Daarvoor verbleef ze ook al in andere voorzieningen, dus ze heeft wel een rugzak wat dat betreft. De thuissituatie is ook vrij complex, 3 van de 4 kinderen van de mama zijn geplaatst. Yara zag haar mama toen ze bij ons begon om de 2 weken een avond en een nacht, en twee weken later was er een dagbezoek. Dus dat is bitter weinig contact voor een kind van toen 7 à 8 jaar.'

'Daarom stelden we Yara's mama voor om op zoek te gaan naar steunfiguren. Zij moest het goedkeuren, zij moest die mensen daarna ook wel willen ontmoeten. Dat loopt ook niet altijd meteen goed, het is heel confronterend soms om steunfiguren voor jouw kind te ontmoeten als ouder. Ouders zijn misschien wel vragende partij, maar tegelijk is het ook een **confrontatie** rond het stuk in de opvoeding dat zij zelf niet kunnen opnemen.

Eén van de begeleidsters uit de voorziening waar Yara vroeger verbleef, is haar na haar vertrek wel blijven volgen. Er was een **goede band**, en die vrouw bleef die band onderhouden, ook toen Yara bij ons in Klinker kwam. Ze is officieel steunfiguur voor Yara, via pleegzorg. Ze doen samen dingen, en Yara blijft er een keer in de maand ook slapen. Maar omdat die vrouw opvoedster is, kan ze dit niet op vaste dagen aanbieden. Dus: heel fijn voor Yara, maar het bleef een realiteit dat ze het merendeel van de weekends en vakanties in de groep verbleef.

Daarom kwamen we, samen met de mama en de steunfiguur, tot de vaststelling dat dat nog steeds weinig is (zeker qua voorspelbaarheid) voor een kind dat zo jong en zo prikkelgevoelig is als Yara. En dus hebben we allemaal samen besloten om op zoek te gaan naar een tweede steunfiguur.

Dat was ook een heel **proces**. Met Yara zelf hebben we daar veel gesprekken over gehad, onder meer aan de hand van Duplo's, omdat we zeer goed moesten weten of zij écht nog andere mensen rondom zich wou hebben.

"Ze beschreef daarin ook zelf hoe ze die mensen zag: een gezin met een mama en een papa, kinderen en een hond en een kat. Ze had duidelijk haar beeld gemaakt..."

Yara's mama gaf eerst toestemming, maar kwam er nadien op terug. Het was moeilijk voor haar als mama om er volledig achter te staan. Het nam **tijd** - bijna 2 jaar in totaal - eer ze voor zichzelf de knop kon omdraaien. Die tijd was wel nodig, omdat het alleen zou lukken als de mama volledig instemde. Toen iedereen achter het idee stond, heeft Vonak een vrijwilligersvacature opgesteld voor een steungezin, helemaal op maat van Yara. Ook in deze fase was communicatie met iedereen erg belangrijk, iedereen moest inspraak kunnen hebben, dit mocht niet "boven de hoofden van" geregeld worden.

Vonak vond uiteindelijk een steungezin dat een **goede match** leek. Ze hadden helaas wel geen hond of kat. Die mensen zijn eerst alleen bij ons op gesprek gekomen, ze kregen een rondleiding door de leefgroep en veel informatie over Yara zelf, want zij heeft wel haar eigen problematiek. We hebben die mensen dan serieus wat bedenktijd gegeven en de boodschap om ons op te bellen als ze een eerste ontmoeting met Yara wilden. Ze moesten 100 % zeker zijn, bij twijfel vragen wij zelf om het niet te doen. Ze hebben het als gezin erg lang besproken, ook met hun dochter erbij, en ze beslisten uiteindelijk om ervoor te gaan, om Yara te ontmoeten en er voor haar te zijn.'

DE EERSTE ONTMOETING

'Yara was zo **zenuwachtig** voor die eerste ontmoeting... We hadden alles voorbereid zoals zij die mensen wou ontvangen: de tafel versierd zoals zij het wou, een cake gebakken, een badje genomen, haar mooiste kleren aangetrokken. Het was mooi en schrijnend tegelijk om haar zo bezig te zien: vol verwachting, maar ook zo zenuwachtig, zo hopend om "goed bevonden" te worden.

Ze heeft het fantastisch gedaan. Het gezin kwam er met hun dochter aan, en de kennismaking verliep erg goed. De mama van het gezin was vroeger trouwens ook een opvoedster en ze is goed op de hoogte van wat Yara's problematiek betekent. Dus ook hier zie je: **de match is cruciaal**.

Een maand nadat Yara er kwam, hebben die mensen trouwens een hond in huis gehaald. Het is Yara's dikke vriend nu, ze hangt constant rond zijn nek.

Met dit extra steungezin is het **netwerk rondom Yara sterker geworden**. En dat is nodig, want ze is geen gemakkelijk meisje en haar puberteit zal waarschijnlijk ook niet rimpelloos verlopen. Dus goed dat haar steunfiguren stevige mensen zijn, met een achtergrond als opvoeder. Samen vormt haar netwerk een mooie combinatie. Ze kennen Yara, aanvaarden haar en weten hoe belangrijk het is om er onvoorwaardelijk voor haar te zijn.'

ALLEMAAL SAMEN...

'We hebben Yara's **volledige netwerk** in het najaar dan ook uiteindelijk **samengebracht**, hier in OLO. Daarvoor hadden we al verschillende 'deelontmoetingen', heel rustig, gefaseerd en op ieders tempo.

Ook alweer niet simpel, zo kwam de mama niet opdagen voor de eerste ontmoeting tussen haar en het nieuwe steungezin. Het vroeg best wel **tijd en volharding** (ook van onze kant) voor de ontmoeting toch kon plaatsvinden. Daarnaast lieten we ook de 2 steungezinnen met elkaar kennismaken. Ook niet eenvoudig voor Yara, naar loyaliteit toe bijvoorbeeld. Ze wist: die 2 gezinnen zitten daar voor mij. Wie knuffel ik het eerst als ik binnenkom?

Toen iedereen mekaar onderling had ontmoet, hebben we ze in het late najaar allemaal samengebracht. Door Covid-19 was dat ook al niet eenvoudig, iedereen zat in zijn "bubbel" met meer dan voldoende afstand in 2 grote ruimtes. Maar zo waren ze toch samen en konden ze met mekaar **kennismaken**.'

'Yara liep rond tussen die bubbels. Het was best **gezellig**. Er werd gepraat, gelachen ook. "Wat doet zij bij jou?", "O, dat durft ze bij mij ook uitspoken!", ... dat soort dingen. Yara zag en voelde zo: "iedereen praat hier met mekaar, meestal over mij, het is allemaal oké. Ik ben belangrijk voor ieder van hen en voor allemaal samen". Voor haar voelde dit aan als een feestje voor haar verjaardag of zo. En het allerbelangrijkste: de houding van de mama... Voor Yara was het cruciaal om te zien dat mama deze mensen, deze constructie goedkeurde, dat ze iedereen bedankte. Haar dorp, en het feit dat ze met iedereen ook over iedereen kon praten, zonder in een loyaliteitsconflict terecht te komen.'

Bij het buitengaan, op weg naar de leefgroep was het ook mooi om te zien dat iedereen met iedereen sprak. En het wisselde ook onderling, allemaal heel ongedwongen.

Yara was in de wolken achteraf. Ze heeft wel 100 keer gezegd: "heel mijn familie was er", "heel mijn familie is gekomen". Ik werd er zelf ook emotioneel van om haar zo te zien en haar dat te horen zeggen. En de mama, die heeft ons achteraf nog een mail gestuurd: "ik kon me geen beter steunnetwerk wensen voor mijn dochter..."

HOE LOOPT HET NU?

'Er is afgesproken dat er vanaf nu met elkaar in cc gemaïld wordt: over wanneer Yara waar is, wanneer ze een nieuwe broek nodig heeft, en met wie ze die koopt, ... Die lijnen verlopen niet meer individueel met ons, maar **in groep**. Zo heeft iedereen altijd zicht op de situatie, ook als er moeilijke dingen zijn. Iedereen is altijd op de hoogte.

Voor ons is het fijn om te zien dat onze inspanningen dit resultaat hebben opgeleverd. Want eerlijk, ik en wij als volledig team hebben hier veel tijd ingestoken. Het is een hele **uitdaging** geweest. Als mama de deur dichtdeed met de boodschap "ik wil het niet meer", dan was het voor mij als CB een opgave om ervoor te blijven gaan. Het liep vaak ook niet vlot, en voor ons als zorgteam vroeg dat vaak enorm veel moeite, maar gelukkig met een mooi resultaat. Yara kan niet wachten tot haar "dorp" nog eens bijeenkomt. Of beter: haar "familie", zoals ze zelf zegt. Een delicaat woord, dat wij nooit in de mond hebben genomen. Maar zij heeft deze mensen echt **aanvaard en omarmd als familie.**'

2020, een challenge voor begeleiders en bewoners van Koningsakker

Ook voor de volwassen bewoners en begeleiders van onze afdeling verblijf was 2020 een moeilijk en hectisch jaar. Begeleiders Jolien Tibax en Sabine Brosens van woonproject Koningsakker vertellen graag hoe zij en de andere begeleiders hun best hebben gedaan om het voor de bewoners zo aangenaam mogelijk te maken.

Jolien: Het afgelopen jaar was voor de bewoners heel zwaar, maar we hebben het beste ervan proberen maken. Onze focus lag in eerste instantie op wat nog wel kon en hoe we dat zo leuk mogelijk konden maken. Doordat we niet in groep mochten samenkomen, zijn we veel individueler met hen bezig geweest.

Sabine: Bij die individuele aanpak kwam heel veel werk kijken en dat zorgde ervoor dat andere taken bleven liggen. We gingen meer langs bij onze bewoners in hun appartementen, bleven ook langer om samen iets te doen, zoals bijvoorbeeld tekenen of knutselen. Op die manier hebben we veel bezigheden gepromoot die ze zelfstandig thuis konden doen.

WEGGEVALLEN STRUCTUUR

Sabine: Voor de bewoners was het heel moeilijk, want heel hun weekstructuur viel weg: de dagbesteding, het buurthuis, hobby's, naar vrienden gaan, ...

Jolien: Plots mochten ze ook niet meer op het appartement van de begeleiders komen. In normale omstandigheden zitten we hier vaak samen om wat te babbelen of kleine activiteiten te doen. Dat is iets wat ze nu nog altijd enorm missen.

Sabine: Ook het gebrek aan sociaal contact met vrienden en familie viel hen heel zwaar. In het begin kwamen er dan toch mensen langs die hier niet mochten zijn. Omdat onze bewoners individueel op een appartement zitten, heb je daar niet altijd controle over.

Jolien: Daarom hebben we voor elke bewoner een persoonlijke bubbel uitgetekend. Dit was zeker niet evident, doordat de maatregelen over het aantal contacten steeds veranderden.

Sabine: We hebben dat dus zo goed mogelijk proberen af te bakenen en dat werkte wel. Dan wisten ze wie wel en niet binnen mocht in hun appartement.

ACTIVITEITEN

Jolien: In normale omstandigheden doen we veel groepsactiviteiten. Zo organiseren we bijvoorbeeld veel uitstappen, of gaan we eens bowlen, naar de cinema, een pretpark of gewoon in groep wandelen. Door het wegvallen van deze activiteiten en het constant binnen zitten, begonnen de bewoners zich al snel te vervelen. Daarom hebben we tijdens de eerste lockdown een corona-challenge georganiseerd.

Sabine: Dit hield in dat we allerlei opdrachtjes bedachten en wie een opdracht volbracht, kreeg een punt. De eerste reactie van de bewoners hierover was 'och, wat hebben jullie nu weer uitgevonden?', omdat ze niet beseften dat wij hen hielpen om de dag te breken. Maar hoe meer we organiseerden, hoe leuker ze het vonden. Zo moesten ze bijvoorbeeld verkleed buiten gaan staan of een sokkenketting maken doorheen hun living.

Jolien: We hebben dus vele kleine activiteiten georganiseerd met als doel onze bewoners bezig te houden. Zo was er ook de challenge om zo veel mogelijk ballen in elkaars tuin te gooien, de Paas-challenge, een fotorally en een opdrachtentocht.

Sabine: Als het weer het toeliet, probeerden we zo veel mogelijk buiten te doen. We hebben een paar keer eten besteld dat we samen in de voortuinen hebben opgegeten, maar ook ons eigen frietkraam geopend en een pannenkoekenbak georganiseerd. We zijn ook heel veel gaan wandelen, steeds per 2 bewoners. Met Nieuwjaar hebben we dan weer een fakkeltocht georganiseerd en vuurkorven buiten gezet. Dan mochten ze in kleine groepjes langskomen voor een hapje en een drankje.

Jolien: In de zomer konden we wel wat meer doen, want dan mochten we met meer buiten komen. Dan zijn we onder andere naar een alpacaweide en Bobbejaanland geweest.

MOEILIKHEDEN

Jolien: Ondanks die activiteiten, was het een moeilijk jaar voor de bewoners. Allemaal wilden ze onze overvloedige aandacht, maar dat ging niet altijd, ondanks dat je er voor iedereen wilde zijn. Ze hielden ons ook altijd in de gaten. Bijvoorbeeld als we bij een bewoner langsgingen, dan wisten de anderen perfect hoe lang dit was en wilden ze dit ook.

Sabine: Doordat ze altijd thuis waren, hadden ze dus ook de tijd om ons te 'controleren'. Dit werkte op bepaalde momenten heel verstikkend.

Soms werd de ontevredenheid over corona en de maatregelen wel eens op ons uitgewerkt. Best lastig, terwijl je net extra hard je best doet om er het beste van te maken...

Jolien: We moesten ook goed in de gaten houden of iedereen zich aan de regels hield. Dat maakt je dan soms meer 'agent' dan begeleider. Zowel voor hen als voor ons was dat niet leuk, want dat staat de goede band met de cliënten en hun netwerk in de weg.

BEDANKJE VOOR DE ZORG

Jolien: Ondanks de maatregelen, hadden de bewoners al bij al wel veel respect voor wat er gebeurde, en vooral voor het harde werk van het zorgpersoneel.

Daarom hebben ze brieven geschreven en tekeningen gemaakt voor de medewerkers van AZ Klina. Daarnaast hebben ze samen buiten een applaus gegeven en een video opgenomen voor de zorgsector.

Dat was heel mooi, want het is voor hen niet altijd even makkelijk te begrijpen waarom iets van hen wordt 'afgepakt'.

De "grootste" oud-leerling van OC Nieuwe Vaart

De titel wekt een verwachting op. En inderdaad 1m91 is Samuel groot, 15 jaar en schoenmaat 48,5. Hiermee is Samuel de grootste oud-leerling van het OC Nieuwe Vaart. Samuel speelt in een basketbalploeg bij de U16 en zijn idool is James LeBron van de Lakers, natuurlijk droomt Samuel ook van de NBA.

Samuel startte op zijn 5 jaar in de kleuterklas van het OC Nieuwe Vaart. Hij kan zich nog alle mensen herinneren en geeft aan dat hij graag naar school kwam. Hoe ouder hij werd hoe leuker het werd. De **beste herinnering** heeft hij aan de laatste week van augustus waar het MFC met iedereen 1 week op kamp gaat. Samuel heeft 8 keer deelgenomen en zegt dat die kampen voor hem gerust een maand mochten duren in plaats van een week. Hij vertelt dat het OC voor hem een plaats was waar hij veel kansen kreeg, veel leerde en **veel vriendschappen** opbouwde. Hij heeft nog contact met de kinderen van zijn klas en vertelt met trots dat hij nog vorige week met een meisje van zijn klas ging wandelen in Gent. Zijn gehele lagere schooltijd bleef Samuel op het OC Nieuwe Vaart. Hij behaalde zijn **getuigschrift** lager onderwijs en begon aan een opleiding kok. Dit liep echter vlug mis en midden oktober schakelde Samuel over naar het buitengewoon onderwijs in een opleiding "kantoor, verkoop, voeding, verzorging". Daar bleef hij 2 jaar tot hij samen met zijn zus een plan maakte om terug naar het gewoon onderwijs te gaan. In september schreef zijn zus hem in het derde jaar kantoor, verkoop. Momenteel loopt het heel goed op school en Samuel is best trots op zijn goede resultaten.

Samuel komt om de 14 dagen stipt op **gesprek** bij onze mobiele begeleider Tim. Hij vertelt dan over zijn inzet in het weekend bij vzw Jong. Samuel werkt mee in de kindergroepen en helpt bij het organiseren van activiteiten zoals koken, op uitstap gaan, spelletjes spelen, ... Hij wil graag een cursus monitor volgen om in de vakantie aan de slag te kunnen gaan op de speelpleinwerking.

Heel het OC team is trots op Samuel.

Herstelgericht werken na ernstige incidenten

Samir is een jongen van 14. Hij verblijft al lange tijd in een leefgroep van het MFC. Met familie heeft hij weinig contact. In de loop der tijd zijn er wel eens veranderingen in de leefgroep, huisregels worden soms aangepast en er zijn wissels in de begeleidingsploeg. Samir past zich gewoonlijk vlot aan. Tot een jaar geleden: zijn gedrag verandert, het aanpassen wordt hem teveel...

Rond de leeftijd van 12-13 jaar voelt Samir zijn invloed in de leefgroep toenemen. Door brutaal en dreigend gedrag verwerft hij een dominante positie. Leeftijdsgenoten worden bang door zijn **onvoorspelbaar gedrag**. Begeleiders voelen zich hierbij soms machteloos. De feiten stapelen zich op: geweld, bedreiging, afpersing, roken in de leefgroep, zich onttrekken aan toezicht, weglopen van het domein, ... Gaandeweg richt Samir met zijn gedrag erg veel **schade** aan. De schade is zowel fysiek, materieel, als emotioneel. Voor de veiligheid en het welzijn van de andere kinderen besluit de jeugdrechter hem over te plaatsen naar een gemeenschapsinstelling.

En dan plots komt Samir onverwacht met de **vraag tot herstel**. Onze afdeling Positieve Heroriëntering van Vizier* werkt graag mee aan dit proces.

Alle betrokkenen **kiezen vrij** om al dan niet deel te nemen aan het **herstelproces**. Voor de één volstaat het om gevoelens en effecten op een rij te krijgen, in gesprek met de herstelmoderator. Andere betrokkenen kiezen ervoor om hun ervaring in een rechtstreeks gesprek met Samir te delen.

De teambegeleider van de getroffen leefgroep is enthousiast en tegelijk bezorgd over de intenties van Samir. De gebeurtenissen hadden een **grote impact** op de teamleden en de kinderen. Hij vraagt zich af of Samir inzicht heeft in de schade en of hij écht kan (mee)voelen. Tegelijk gelooft hij dat het heilzaam is om de geraakte teamleden de kans te geven de situatie te bespreken.

---

* Positieve Heroriëntering is een kortdurende, krachtgerichte module binnen integrale jeugdhulp. We werken binnen situaties van verontrusting. Binnen het arrondissement Antwerpen hebben we met Vizier een capaciteit van 19 modules. Onze visie sluit aan bij het hersteldenken. Binnen PH staat schade en herstel binnen relaties centraal. Locatie: Collegelaan 6, 2140 Borgerhout.

Zowel de consulent als de herstelmoderator zijn overtuigd van de **oprechte bedoelingen** van Samir. Mocht het gevoel hierbij veranderen, dan wordt het proces onmiddellijk onderbroken of stopgezet. De betrokkenen hebben daarnaast steeds de keuze of ze aan boord blijven of niet.

Het vraagt van de getroffen opvoeders veel **moed** om tijdens dit proces hun pijn te bespreken. Dat voelt voor hen een beetje onprofessioneel. Toch is het belangrijk om stil te staan bij deze emotie. Door hieraan gehoor te geven, verhoogt de kans op inzicht en (mee)voelen bij de dader. Daarnaast biedt het absoluut een grotere **mogelijkheid op een oprecht en diepgaand herstel**.

Voor Samir is het een **uitdaging** om stil te staan bij de gebeurtenissen. Hij verwachtte zich niet aan een vasthoudend en gestructureerd ontleden van de feiten, impact, drijfveren en effecten. Toch leek hij de moed te vatten hierover na te denken door de neutrale houding van de herstelmoderator. Samir kon tijdens de voorbereiding vertellen over zijn last en zijn beleving. Dat maakte dat hij op een later tijdstip ook ruimte kan maken voor de **gevoelens van de anderen**.

Door een samenloop van omstandigheden neemt het herstelproces enkele maanden in beslag. Maar dankzij het **engagement van de betrokkenen** vindt er uiteindelijk een schitterend **herstelgesprek** tussen Samir en de benadeelden plaats.

HERSTELCIRKEL

Aan het begin van de zomer worden alle betrokkenen op een neutrale plaats uitgenodigd. Bij de start krijgen de **deelnemers een plaats toegewezen in een kring**. De moderator spreekt zijn waardering uit voor ieders vrijwillige engagement en kostbare tijd. Daarna verduidelijkt hij de doelen en structuur van het gesprek. Opvoeders die er niet bij kunnen zijn tijdens de herstelcirkel krijgen een stem via een brief die zij schreven aan Samir.

Vervolgens somt de moderator de feiten op zoals die zijn doorgegeven. Hij nodigt iedereen uit om de kans te grijpen **vrijuit te spreken**. Samir luistert aandachtig en erkent de feiten. Daarna krijgt Samir het woord en richt hij zich tot de groep. Hij grijpt de kans om te vertellen wat er voor hem op die moeilijke momenten speelde. Daarnaast benoemt hij de mensen die hij raakte bij naam: zijn broers en zussen, ouders, opvoeders en enkele kinderen uit de leefgroep. Verder staat hij ook stil bij de **schade in de brede zin**: de effecten op langere termijn, hoe de gebeurtenissen doorwerken bij zowel opvoeders als kinderen.

Dankzij het verhaal van de benadeelden krijgt Samir een veel vollediger zicht op de schade en de effecten van zijn gedrag. Dankzij de betrokken en krachtige manier waarop de benadeelden over hun **persoonlijke beleving** vertellen, kan Samir aandachtig blijven luisteren. Dit directe appèl maakt, samen met de voorgelezen brieven, een **stevige indruk**. Teambegeleider Stein geeft ook de collega's die niet deelnemen (door langdurige afwezigheid) een duidelijke stem in het verhaal. Ook dat komt binnen, Samir wordt er stil van.

Centraal in het herstel staat de vraag: "**wat is er nodig om je terug vrij(er) te voelen in het contact / om de gebeurtenissen achter je te laten**". Die vraag maakt een belangrijk deel uit van het ritueel. De dader moet de kans krijgen iets terug te doen voor de geleden schade. Soms verwachten benadeelden hierin concrete actie. In onderling overleg wordt besproken wat de dader kan of wil doen en wat de benadeelden nodig hebben.

In onze herstelcirkel hadden de benadeelden geen vraag naar verdere acties. Zij voelden doorheen het gesprek een **authentiek contact en een respectvolle houding** van Samir. Voor hen volstond dit.

Alle deelnemers sloten af met koffie en een losse babbel. In dit informeel moment was het **herstel voelbaar**. Het was aanwezig in mooie wederzijdse nieuwsgierigheid naar elkaar.

HERWONNEN VRIJHEID

In de weken die volgen blijft het herstelgesprek leven in de wandelgangen van de leefgroep. Tijdens gesprekken onder collega's blijkt het belang van deze oefening... Alle hoofden kunnen dankzij het herstelproces **opnieuw naar de toekomst kijken**.

Is dan alles vergeten? Nee, dat zeker niet. De geslagen wonde maakte een litteken. Dat litteken durft af en toe te jeuken, maar het doet in ieder geval veel **minder pijn**.

Koen Scheyving, procesbegeleider positieve heroriëntering & herstelmoderator, OLO-huis Vizier

Verantwoordelijke uitgever:

Jean-Pierre Van Baelen

Coördinatie:

Winnie Moonen

Nina Van Geel

Kaat Vande Vyvere

Annemie Vandeputte

Met dank aan:

Sabine Brosens

Niafo Demba

Franky D'Oosterlinck

Anke Maesfranckx

Koen Scheyving

Hilde Swinnen

Jolien Tibax

Chrisje Verdurmen

Inge Waterschoot

Samuel en Kristin

Hoofdzetel: Miksebaan 264 B, 2930 Brasschaat

03 633 98 50

info@olo.be - www.olo.be